

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA, **4. razred**

TEMA: Prometna pravila

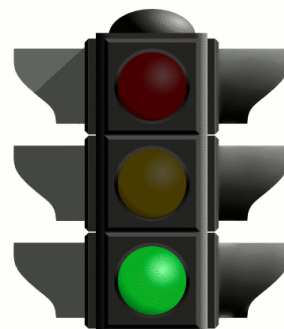
NAVODILO ZA DELO

1. Ponovimo, kar smo o prometu povedali v pretekli uri.

2. Kaj se zgodi, če udeleženci v prometu ne upoštevajo pravil?

3. Zakaj je potreben semafor?

Včasih na cesti nastane gneča. V križišču nastane situacija, ko voznika ne veda, kdo ga naj prepelje prvi in kdo naj počaka. Eden od načinov določanja prednosti je **semafor**. Če ne bi imeli semaforjev, bi bilo še več nesreč v križiščih.

4. Za kaj je zadolžena prometna policija?

Za varnost v cestnem prometu moramo poskrbeti sami. Vse skupaj nadzira prometna policija. Ta preži na tiste voznike, ki ne upoštevajo prometnih pravil. Včasih policisti prevzamejo vlogo semaforja.

Ko gledaš policista v prsi ali hrbet, se moraš ustaviti, četudi gori na semaforju rdeča luč.

Tudi ko policist dvigne roko, se moraš ustaviti.

Ko ti policist pokaže bok, lahko nadaljuješ z vožnjo ali hojo.

5. Katera vozila imajo v prometu prednost in kdaj?

Ko ima rešilec vklopljene modre luči in zvočne signale, se mu nekam hudo mudi. Navadno gre pomagat ljudem v prometni ali drugi nesreči. Na "nujni vožnji" vozniku rešilca ni treba upoštevati oznak na semaforju in vozišču.

Pravimo, da ima vozilo prednost.

Vozila s prednostjo so še gasilci, policija, intervencijska vozila, vojaška policija in carinska služba.

10. Kolo

V Sloveniji imamo najstarejše kolo vseh časov, staro je 2500 let. Arheologi so ga našli leta 2002 na Ljubljanskem barju.

Izum kolesa spada med največje izume vseh časov, saj z vrtenjem omogoča premikanje vozila.

Z izumom kolesa se je olajšalo tudi delo. Kolo so uporabili za vodni mlin, za mlin na veter in za vozila.

11. Kolesar

Se še spomniš svoje prve vožnje s kolesom?

Koliko si bil star?

Ali si imel pomožna kolesa za ravnotežje?

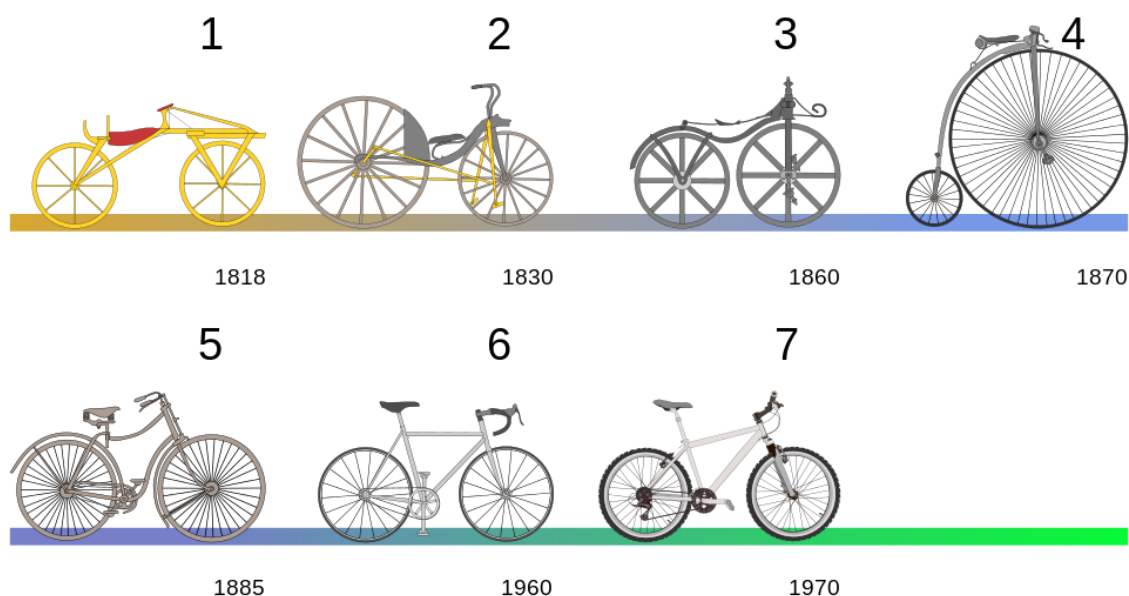
Kdo te je naučil voziti kolo?

Kje pa si se učil voziti kolo?

Kako je nastalo kolo

Leta 1690 je Francoz Comte de Sivrac sestavil dve kolesi in ju povezal z gredjo. Človek je kolo poganjal z eno nogo, drugo pa je imel na gredi za ravnotežje. Pozneje, leta 1816, je baron Karl Drais von Sauerbronn »kolesu«
dodal udoben sedež in vodljivo sprednje kolo. Toda kolo še vedno ni imelo pedal.

Sledil je razvoj izboljšav do današnjega kolesa.

Nekaj vrst koles

© Stefan ALEN

Oprema kolesa

Preden se s kolesom zapeljemo na cesto, moramo preveriti ali je kolo varno. Vsako kolo mora imeti obvezno opremo.

Med obvezno opremo sodijo:

- **prednja in zadnja zavora,**
 - **prednja bela luč,**
 - **zadnja rdeča luč,**
 - **rdeči odsevník zadaj,**
- **rumeni odsevníki na pedalih,**
 - **zvonec,**
- **bočni odsevníki na kolesih.**

Rdeča luč in
odsevnik zadaj

Zvonec

Bela luč
spredaj

Kako vidimo kolo ponoči?

Zavore

Da se kolo varno ustavi, mora imeti dobro delujoče zavore.

Kolo ima zavoro na sprednjem in zadnjem kolesu. Da varno ustavimo kolo, moramo počasi stisniti obe zavori hkrati.

Celotno kolo, še posebej pa zavore, moramo redno vzdrževati.

V-zavore

Gumice za V-zavore

Zavore z diski

Varnostna oprema kolesarja

kolesarska čelada, odsevni jopič, odsevni trak

PROMETNI ZNAKI

Prometni znaki so postavljeni ob strani prometnih površin. Namenjeni so informiranju, opozarjanju, prepovedim in omejitvam vseh udeležencev v prometu za varno vožnjo.

Razdelimo jih v več skupin.

KAKŠNIH OBLIK SO PROMETNI ZNAKI?

Znaki za nevarnost

Znaki za nevarnost so največkrat trikotniki z rdečim robom.

Kolesarje **opozarjajo na nevarnosti**, na katere lahko naletijo.

POZOR, KOLESAR NA CESTI!

POZOR, NEVAREN SPUST!

Skušajmo pojasniti še spodnje znake za nevarnost.

Znaki za prepoved in omejitve

Znaki so okrogli z rdečim robom in nam nekaj **prepovedujejo.**

PREPOVED VOŽNJE S KOLESOM.

PREPOVED
ZAVIJANJA V
DESNO.

Kaj nam
prepoveduje ta
znak?

Kaj pa ta dva?

Znaki, ki so modre barve, nas obveščajo.

Znak nam sporoča, da smo na območju kolesarske steze ali poti.

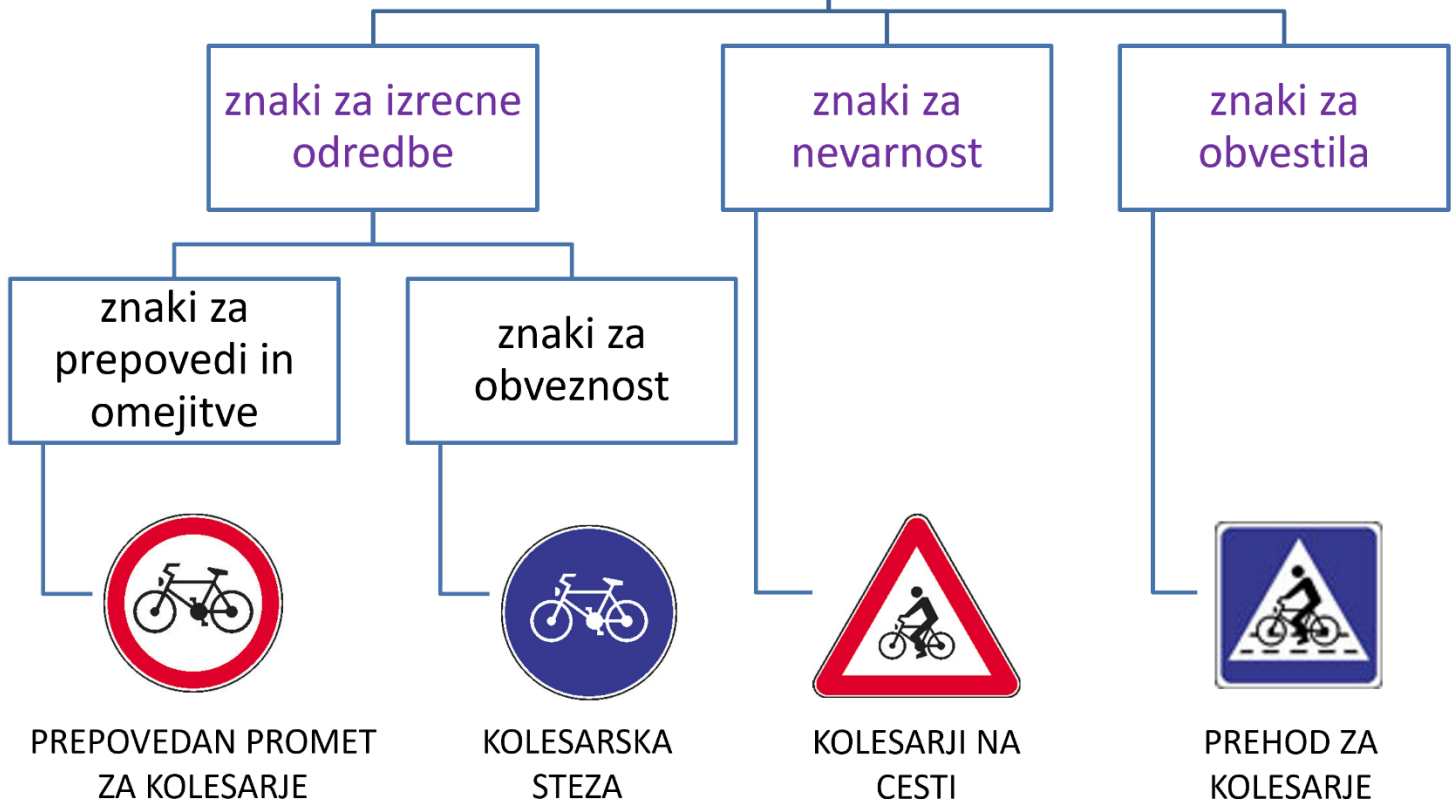
Kolesarska steza in pločnik

Konec kolesarske steze

ZAPIS V ZVEZEK

Vrste prometnih znakov

PONOVIMO

V katero skupino sodi znak?

ZNAKI ZA
PREPOVEDI
IN OMEJITVE

ZNAKI ZA
OBVEZNOST

ZNAKI ZA
NEVARNOST

ZNAKI ZA
OBVESTILA

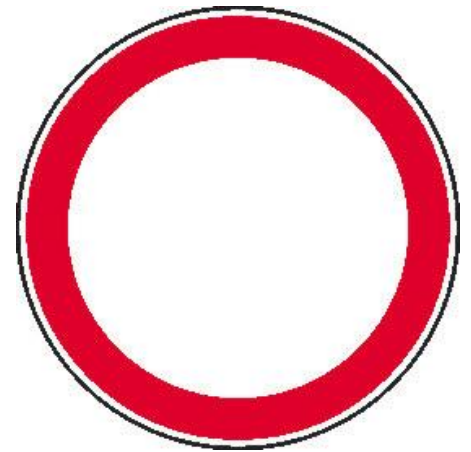
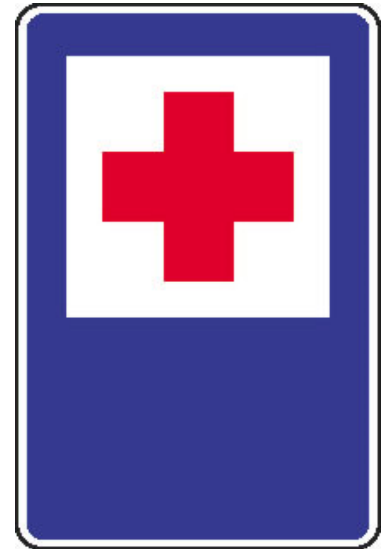
ZNAKI ZA
PREPOVEDI
IN OMEJITVE

ZNAKI ZA
OBVEZNOST

ZNAKI ZA
NEVARNOST

ZNAKI ZA
OBVESTILA

Razvrstimo še ostale znake in pojasnimo njihov pomen ...

Za boljšo utrditev pa še kviz ...

[http://www2.arnes.si/~osngso3s/promet znaki.htm](http://www2.arnes.si/~osngso3s/promet_znaki.htm)

